

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 30 września 2021 r.

Sąd Okręgowy Warszawa - Praga w Warszawie VII Wydział Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Małgorzata Jarząbek

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 30 września 2021 r.

w Warszawie

sprawy O. D.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

o ustalenie podlegania ubezpieczeniom społecznym

na skutek odwołania O. D.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W.

z dnia 4 września 2019 r. znak (...)

oddala odwołanie.

Sygn. akt VII U 4492/19

UZASADNIENIE

W dniu 9 października 2019 r. **O. D.** złożyła odwołanie od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. z dnia 4 września 2019 r. znak: (...) stwierdzającej, że nie podlega ona ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r. i wniosła o zmianę decyzji poprzez orzeczenie, iż odwołująca podlega ubezpieczeniom społecznym oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu w okresie od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r. oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska podniosła, że organ rentowy niesłusznie wyłączył ją z ubezpieczenia od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r., mimo iż w tym okresie przebywała na zwolnieniach lekarskich z uwagi na jej stan zdrowia, który był trudny do zdiagnozowania, zmuszona była korzystać z pomocy psychiatry, gdyż nie znane było podłoże występujących u niej dolegliwości. Odwołująca podała, że leczyła u lekarzy kilku specjalności. Początkowo pojawiały się u niej objawy wskazujące na problemy kardiologiczne i kojarzone były ze stanem zawałowym. Objawy cały czas bardzo się nasilały, a stan zdrowia był coraz gorszy. Po badaniach zdiagnozowano u niej bardzo zaawansowane stadium tężyczki utajonej i nerwicy lękowej. W następstwie odwołująca otrzymała, kolejne leczenie i skierowanie do poradni psychiatrycznej. Lekarz psychiatra zdiagnozował u niej silne zaburzenia lękowe z atakami paniki, zlecił odpowiednie leczenie i terapię. Długie leczenie nie przynosiło poprawy, a lekarz miał trudności z dopasowaniem leków, które pogłębiły objawy choroby. W pojedynczych dniach między zwolnieniami lekarskimi odwołująca wykonywała prace organizacyjne związane z prowadzoną działalnością gospodarczą - składała deklaracje podatkowe i ZUS, zapoznawała się korespondencją mailową, która była m.in. odpowiedzią na jej wcześniejszy kontakt z firmą, doradcą w zakresie uzyskania dotacji unijnych, czy obsługi księgowej. Odwołująca między kolejnymi

okresami niezdolności do pracy podejmowała działania poszerzające wiedzy na tematy związane ze świadczonymi przez nią usługami konsultingowymi i marketingowymi, m.in. czytając literaturę branżową zapisując się na szkolenia online. Odwołująca podkreśliła, że w ramach działalności gospodarczej zajmowała się odpisywaniem na liczną korespondencję z ZUS, który dokonywał kontroli, wzywał do dodatkowych wyjaśnień, czy żądał uzupełnienia dokumentacji. Odwołująca prowadzi jednoosobową działalność gospodarczą, gdzie wykonuje wszystkie czynności sama. Nie można czynić jej zarzutu, że w okresie uzasadnionej niedyspozycji zdrowotnej nie wykonywała działalności gospodarczej lub, że w kilkudniowych okresach między zwolnieniami nie „zdobyła” nowego klienta, czy też nie wystawiła faktury sprzedażowej. Okresy między zwolnieniami były na tyle krótkie, że zanim odwołująca zdołała wykonać niezbędne organizacyjne w ramach działalności, mające na celu zdobycie nowego klienta, czy realizację zadań już zakontraktowanych, to zmuszona była zająć się swoim stanem zdrowia (odwołanie, k. 3-6 a.s.).

Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. w odpowiedzi na odwołanie z dnia 24 października 2019 r. wniósł o jego oddalenie na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz zasądzenie na rzecz organu rentowego kosztów procesu według norm przepisanych.

W uzasadnieniu swojego stanowiska organ rentowy wskazał, że ze złożonych dokumentów ubezpieczeniowych wynika, że od 15 września 2014r. O. D. dokonała zgłoszenia jako płatnik składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej i nadal ją prowadzi, co wynika z wpisu CEiDG. Z tego tytułu skarżąca zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Z pisemnych wyjaśnień złożonych przez odwołującą w toku postępowania przed organem rentowym wynika, że 15 września 2014 r. zarejestrowała działalność gospodarczą w Dzielnicy (...), w 2015 r. udała się na urlop macierzyński i po tym czasie zaczęły się jej problemy ze zdrowiem. Skarżąca wyjaśniła także, że w 2019 r. podjęła decyzję o powrocie do pracy, a w kwietniu 2019 r. nawiązała współpracę z kontrahentem. W toku prowadzonego postępowania organ rentowy wezwał także świadków wskazanych przez O. D. tj. M. N. i S. B.. S. B. potwierdził prowadzenie działalności gospodarczej przez odwołującą w okresie 2014 r., a M. N. od kwietnia 2019 r. W ocenie organu rentowego zgromadzony w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że O. D. podlega do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresach wskazanych w sentencji decyzji (odpowiedź na odwołanie, k. 46-46v. a.s.).

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

O. D. urodzona (...) ma wyższe wykształcenie o kierunku dziennikarstwo, posiada doświadczenie w marketingu zdobyte w pracy na stanowisku menedżera marketingu w firmie (...) Sp. z o.o. gdzie była zatrudniona do 1 września 2013r. Odwołująca była zarejestrowana jako bezrobotna w okresie od 10 lutego 2014 r. do 15 września 2014 r. (dane o zgłoszeniach ubezpieczonego – nienumerowane karty a.r., zeznania O. D., k. 155-157 a.s., zeznania świadka M. T., k. 111-112 a.s.).

O. D. w dniu 15 września 2014 r. zarejestrowała działalność gospodarczą pod firmą (...), której przedmiotem działalności była sprzedaż detaliczna prowadzona przez domy sprzedaży wysyłkowej lub Internet (odpis z CEiDG – nienumerowane karty a.r.).

A. O. D. na podstawie umowy o świadczenie usług konsultingowych nawiązała w grudniu 2014 r. współpracę z I (...) Sp. z o.o., wykonywała dla spółki usługi wsparcia eksperckiego w zakresie marketingu, doradztwa, analiz rynku, dostosowania oferty. Za współpracę otrzymywała wynagrodzenie na podstawie wystawianych faktur VAT z 12 grudnia 2014 r. na kwotę 2.000,00 zł, z 30 stycznia 2015 r. na kwotę 9.800,00 zł (umowa z 1 grudnia 2014 r. – nienumerowane karty a.r., faktury VAT – nienumerowane karty a.r., zeznania świadka M. T., k. 111-112 a.s.).

O. D. poszukiwała klientów do nawiązania współpracy z zakresu marketingu. Wspólnie z E. B., która także zajmowała się marketingiem w latach 2015 – 2016 próbowała pozyskać klientów. E. B. jako wykonawca i O. D. jako podwykonawca, brały udział w przetargu firmy (...), jednak do nawiązania współpracy nie doszło, ponieważ inny podmiot wygrał przetarg, współpraca między nimi w późniejszym okresie nie była kontynuowana. Znajomi i rodzina

wielokrotnie pomagali odwołującej nawiązać kontakty z potencjalnymi klientami, ponieważ wiedzieli, że prowadzi ona działalność z zakresu marketingu, przesyłali podmiotom zainteresowanym kontakt do odwołującej, współpraca nie została nawiązana głównie z uwagi na problemy zdrowotne i niedyspozycyjność odwołującej. Odwołująca sporadycznie brała udział w szkoleniach online i webinarjach z tematyki związanej z marketingiem i z prowadzenia działalności gospodarczej (oferty szkoleń, k. 36-41 a.s, zeznania świadka E. B., k. 114-115 a.s., zeznania świadka P. W., k. 113-114 a.s., zeznania O. D., k. 155-157 a.s.).

O. D. rozliczała się z Urzędem Skarbowym jako osoba prowadząca działalność gospodarczą od 2014 r., składając PIT-y 36 w formie rozliczeń kwotowych. Wykazywała:

- w 2014 r. przychód 11.064,96 zł, dochód 10.373,95 zł,
- w 2015r. przychód 83.524,20 zł, dochód 82.530,24 zł,
- w 2016 r. przychód 69.861,00 zł, dochód 69.861,00 zł,
- w 2017 r. przychód 58.640,90 zł, dochód 58.640,90 zł,
- w 2018 r. przychód 81.531,00 zł, dochód 81.531,00 zł

(informacje objęte tajemnicą skarbową - pismo Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – (...) z 24 lipca 2019 r. – nienumerowane karty a.r., PIT-36 za lata 2014-2018 - nienumerowane karty a.r.).

O. D. leczy się psychiatrycznie od 2017 r. z powodu objawów lękowych z somatyzacją oraz korzystała z porad wielu lekarzy neurologów, kardiologów z powodu bólów głowy, kołatania serca. Zdiagnozowano u niej tężyczkę utajoną i zaburzenia nerwicowe. W związku z objawami była czasowo niezdolna do pracy w okresie ich nasileń. Jednakże wykazywała sprawność intelektualną w takim stopniu, że była zdolna do prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r. w takim zakresie jak wcześniej (opinia biegłego sądowego z zakresu psychiatrii S. K., k. 175-178 a.s.).

W okresie od 9 kwietnia 2015 r. do 6 kwietnia 2016 r. odwołująca przebywała na urlopie macierzyńskim w związku z urodzeniem dziecka. Po zakończeniu okresu pobierania zasiłku macierzyńskiego odwołująca korzystała ze zwolnienia lekarskiego w okresie od 7 kwietnia 2016 r. do 27 września 2016 r., a od 28 września 2016 r. do 25 listopada 2016 r. zasiłek opiekuńczy. W okresie od 13 grudnia 2016 r. do 1 stycznia 2017 r., od 9 stycznia 2017 r. do 19 lutego 2017 r. odwołująca ponownie korzystała ze zwolnienia lekarskiego. Od 20 lutego 2017 r. do 10 marca 2017 r. pobierała zasiłek opiekuńczy. W okresie od 11 marca 2017 r. do 25 sierpnia 2017 r. i od 28 sierpnia 2017 r. do 31 sierpnia 2017 r. odwołująca przebywała na zwolnieniu lekarskim. Po jego zakończeniu, w okresie od 1 września 2017 r. do 24 września 2017 r. i od 16 października do 28 października 2017 r. pobierała zasiłek opiekuńczy. Od 1 listopada 2017 r. do 14 listopada 2017 r. ponownie przebywała na zwolnieniu lekarskim. Następnie pobierała świadczenie rehabilitacyjne od 15 listopada 2017 r. do 10 września 2018 r. W okresie od 11 września 2018 r. do 21 września 2018 r., od 2 października 2018 r. do 23 listopada 2018 r. pobierała zasiłek opiekuńczy. Od 7 grudnia 2018 r. 13 stycznia 2019 r., a także od 23 stycznia 2019 r. do 12 lutego 2019 r. i od 14 lutego 2019 r. do 19 kwietnia 2019 r. ponownie przebywała na zwolnieniu lekarskim. Zaś od 23 kwietnia 2019 r. do 2 maja 2019 r. pobierała zasiłek opiekuńczy.

W latach 2016 – 2019 O. D. miała przerwy w zwolnieniach lekarskich w okresach:

- od 26 listopada 2016 r. do 12 grudnia 2016 r. (17 dni),
- od 2 stycznia 2017 r. do 8 stycznia 2017 r. (7 dni),
- od 26 sierpnia 2017 r. do 27 sierpnia 2017 r.(2 dni),
- od 25 września 2017 r. do 15 października 2017 r. (21 dni),

- od 29 października 2017 r. do 31 października 2017 r.(3 dni),
- od 22 września 2018 r. do 1 października 2018 r. (9dni),
- od 27 października 2018 r. do 30 października 2018 r. (4 dni),
- od 24 listopada 2018 r. do 6 grudnia 2018 r. (12 dni),
- od 14 stycznia 2019 r. do 22 stycznia2019r. (8 dni),
- w dniu 13 lutego 2019 r. (1 dzień),

(zwolnienia lekarskie ZUS ZUA - nienumerowane karty a.r., zestawienie wypłaconych świadczeń za okres od 5 listopada 2010 r. do 27 czerwca 2019r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 22 kwietnia 2019 r. A. O. D. na podstawie umowy o świadczenie usług marketingowych nawiązała współpracę z (...) M. N., na podstawie której zostały jej zlecone usługi marketingowe związane z przeprowadzaniem kampanii marketingowych i obsługą social mediów, zawieraniem kontraktów obejmujących uczestniczenie w negocjacjach i wskazywanie potencjalnych kluczowych klientów i opcji kontraktów handlowych, analizą rynku, dostosowaniem oferty i komunikacji marketingowej związanej z prowadzonymi projektami (ramowa umowa o świadczenie usług z 22 kwietnia 2019 r. - nienumerowane karty a.r.).

W dniu 4 września 2019 r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych (...) Oddział w W. wydał na podstawie art. 83 ust. 1 art. 6 ust. 1 pkt 5, art. 11 ust. 2, art. 12 ust. 1, art. 13 pkt 4 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2019 r. poz. 300, z późn. zm.) decyzję znak: (...) stwierdzającą, że O. D. jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom/u emerytalnemu, rentowym, wypadkowemu od 15 września 2014 r. do 25 listopada 2016r. i od 20 kwietnia 2019 r. oraz dobrowolnemu ubezpieczeniu chorobowemu od 15 września 2014 r. do 25 listopada 2016r. i od 20 kwietnia 2019 r. Organ rentowy ustalił, że O. D. od 15 września 2014 r. dokonała zgłoszenia jako płatnik składek z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej. Z tego tytułu zgłosiła się do obowiązkowych ubezpieczeń społecznych i ubezpieczenia zdrowotnego oraz dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Od 3 lutego 2015 r. przebywała na zasiłku chorobowym. W okresie od 9 kwietnia 2015 r. do 6 kwietnia 2016 r. przebywała na urlopie macierzyńskim. W okresach od 26 listopada 2016 r. do 12 grudnia 2016 r., od 2 stycznia 2017 r. do 8 stycznia 2017 r., od 26 sierpnia 2017 r. do 27 sierpnia 2017 r., od 25 września 2017 r. do 15 października 2017 r., od 29 października 2017 r. do 31 października 2017 r., od 22 września 2018 r. do 1 października 2018 r., od 27 października 2018 r. do 30 października 2018 r., od 24 listopada 2018 r. do 6 grudnia 2018 r., od 14 stycznia 2019 r. do 22 stycznia2019r., w dniu 13 lutego 2019 r., od 22 kwietnia 2019 r. do 22 kwietnia 2019r. powstały przerwy od pobierania przez zasiłku chorobowego. Organ rentowy podkreślił, że w toku prowadzonego postępowania odwołująca nie wskazała świadków mogących potwierdzić fakt prowadzenia działalności gospodarczej w okresie od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r. Jeden świadek potwierdził fakt prowadzenia działalności gospodarczej w latach 2014-2015 i przedłożył kserokopię umowy o świadczeniu usług zawartej w dniu 1 grudnia 2014 r. oraz faktury wystawione w dniu 31 grudnia 2014 r. i 30 grudnia 2015 r. Drugi świadek potwierdził fakt prowadzenia działalności gospodarczej od kwietnia 2019 r. Świadek przedłożył kserokopię umowy zawartej w dniu 22 kwietnia 2019 r. Z przedstawionych kserokopii zeznań podatkowych wynika, że za lata 2014 - 2015 r. uzyskała przychód z pozarolniczej działalności gospodarczej, natomiast za lata 2016-2018 r. odwołująca nie uzyskała przychodu w tytułu pozarolniczej działalności gospodarczej. Jak wynika ze złożonych zeznań podatkowych, cel zarobkowy prowadzenia działalności gospodarczej nie został spełniony oraz nie został spełniony warunek stałości działalności. Nie sposób przyjąć, że w tym przypadku mowa jest o zamiarze prowadzenia przez odwołującą działalności gospodarczej w celu zarobkowym w okresie od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r., z uwagi na nieuzyskiwanie przychodów. Odwołująca nie wskazała, czy podejmowała próby uzyskania przychodu we wskazanym okresie, nie poniosła kosztów prowadzonej działalności gospodarczej w okresach przerw od pobierania zasiłków. W toku prowadzonego postępowania wyjaśniającego organ rentowy nie uzyskał dowodów na prowadzenie

przez O. D. pozarolniczej działalności gospodarczej za okres od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2019 r. (decyzja ZUS z dnia 4 września 2019 r. – nienumerowane karty a.r.).

Sąd Okręgowy ustalił powyższy stan faktyczny na podstawie przeprowadzonych w toku postępowania, wymienionych wyżej dowodów z dokumentów, opinii biegłego z zakresu psychiatrii, zeznań świadków i odwołującej. Za wiarygodne Sąd uznał dowody z dokumentów załączone do akt sprawy i akt rentowych. Sąd oparł się na dowodach z akt organu rentowego w postaci zestawienia wypłaconych świadczeń oraz informacji o okresach podlegania ubezpieczeniom społecznym, korzystania przez odwołującą ze zwolnień lekarskich i przebywania na zasiłku macierzyńskim, a także informacji udzielonych przez Naczelnika Urzędu Skarbowego W. – (...). Opinia biegłego z zakresu psychiatrii stanowiła natomiast podstawę ustaleń związanych ze stanem zdrowia odwołującej w spornym okresie oraz możliwości wykonywania przez nią czynności związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej. Dowody te Sąd uznał za wiarygodne jako niekwestionowane i kwalifikowane zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, stanowiące środek dowodowy w postępowaniu administracyjnym i sądowym z zakresu ubezpieczeń społecznych.

Sąd dał wiarę zeznaniom świadków M. T., E. B. i P. W. w zakresie, w jakim wskazali, że odwołująca przed 2016 r. nawiązała współpracę z firmą I (...) Sp. z o.o., a także późniejszym okresie kiedy nie korzystała ze zwolnień lekarskich poszukiwała klientów jednak bez wymiernych efektów, bowiem współpracy nie były nawiązywane oraz w zakresie jakim świadkowie potwierdzili, że odwołująca brała udział w szkoleniach z zakresu marketingu i prowadzenia działalności gospodarczej. Zeznanie świadków w powyższym zakresie znajdowały pokrycie w przedstawionych przez odwołującą dowodach z dokumentów w postaci umowy współpracy, wiadomości e-mail dotyczące ofert szkoleniowych. Zeznanie odwołującej zostały przez Sąd ocenione jako wiarygodne. Sąd dał wiarę odwołującej w zakresie w jakim przedstawiła okoliczności związane z jej sytuacją życiową na przełomie lat 2015-2019, w tym w zakresie rozpoczęcia własnej działalności gospodarczej oraz jej problemów zdrowotnych.

Tak zgromadzony i oceniony materiał dowodowy stanowił podstawę dla rozstrzygnięcia w rozpatrywanej sprawie.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie było niezasadne.

Spór w niniejszej sprawie dotyczył podlegania przez odwołującą O. D. ubezpieczeniom społecznym z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej. Na mocy skarżonej decyzji organ rentowy wyłączył odwołującą z przedmiotowych ubezpieczeń po dniu 25 listopada 2016 r. i do dnia 20 kwietnia 2019 r. stwierdzając, że odwołująca faktycznie nie wykonywała działalności gospodarczej w tym okresie.

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 punkt 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (t.j. Dz. U. z 2020 r., poz. 266) osoby fizyczne prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu. Ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek (art. 11 ust.2 ww. ustawy). Obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu podlegają osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (art.1 2 ust.1 ww. ustawy). Za osobę prowadzącą pozarolniczą działalność uważa się osobę prowadzącą pozarolniczą działalność gospodarczą na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. - Prawo przedsiębiorców lub innych przepisów szczególnych, z wyjątkiem ust. 6a (art. 8 ust.6 punkt1 ww. ustawy).

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art.13 punkt 4 ww. ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie art. 36aa oraz przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (tj. Dz. U. z 2019 r., poz. 1292).

Podstawowe znaczenie dla objęcia ubezpieczeniem społecznym z tytułu prowadzenia działalności pozarolniczej ma fakt rzeczywistego wykonywania - lub niewykonywania – tej działalności, na dodatek w sposób ciągły i o charakterze zarobkowym. Działalność gospodarcza to prawnie określona sytuacja, którą trzeba oceniać na podstawie zbadania konkretnych okoliczności faktycznych, wypełniających znamiona tej działalności lub ich niewypełniających. Prowadzenie działalności gospodarczej jest zatem kategorią obiektywną, niezależnie od tego, jak działalność tę ocenia sam prowadzący ją podmiot i jak ją nazywa oraz czy dopełnia ciężących na nim obowiązków z tą działalnością związanych, czy też nie (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 12 grudnia 2017 r. III AUa 260/17).

Kwestie związane z formalnym zarejestrowaniem, wyrejestrowaniem, czy zgłaszaniem przerw w tej działalności mają pewne znaczenie w sferze dowodowej, ale nie przesądzają same w sobie o podleganiu obowiązkowi ubezpieczenia społecznego. Przepis art. 13 pkt 4 u.s.u.s. jednoznacznie kładzie nacisk na rozpoczęcie wykonywania pozarolniczej działalności i zaprzestanie wykonywania tej działalności, a nie na moment dokonania w ewidencji działalności gospodarczej stosownego wpisu o zarejestrowaniu działalności bądź jego wykreślenia. W konsekwencji obowiązkowi ubezpieczeń społecznych podlega osoba faktycznie prowadząca działalność gospodarczą (a więc wykonująca tę działalność), a nie osoba jedynie figurująca w ewidencji działalności gospodarczej na podstawie uzyskanego wpisu, która działalność tej nie prowadzi (nie wykonuje). Ocena, czy wykonywana jest działalność gospodarcza, należy przede wszystkim do sfery ustaleń faktycznych, a dopiero następnie do ich kwalifikacji prawnej (zob. wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 21 sierpnia 2017 r. III AUa 1075/16).

Obowiązek ubezpieczenia osoby prowadzącej pozarolniczą działalność gospodarczą wynika z faktycznego prowadzenia tej działalności. W orzecznictwie Sądu Najwyższego jednolicie przyjmuje się, że wykonywanie tejże działalności, to rzeczywista działalność zarobkowa wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły (zob. wyroki Sądu Najwyższego:

z dnia 14 września 2007 r., III UK 35/07; z dnia 18 lutego 2009 r., II UK 207/08; z dnia 19 lutego 2009 r., II UK 215/08; z dnia 19 lutego 2010 r., II UK 186/09; z dnia 22 lutego 2010 r., I UK 240/09; z dnia 18 listopada 2011 r., I UK 156/11). W orzecznictwie (np. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91) przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są:

- 1) zawodowy (a więc stały) charakter,
- 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań,
- 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania
- 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym.

W kontekście powyższego stwierdzić należy, że prowadzenie działalności gospodarczej, to działanie stałe, nieamatorskie i nieokazjonalne, z elementem organizacji, planowania i zawodowości rozumianej, jako fachowość, znajomość rzeczy oraz specjalizacja. Z takim rozumieniem działalności gospodarczej koresponduje definicja przedsiębiorcy zawarta w art. 4 ust. 1 ustawy Prawo przedsiębiorców, zgodnie z którą przedsiębiorcą w rozumieniu ustawy jest osoba fizyczna, osoba prawna i jednostka organizacyjna niebędąca osobą prawną, której odrębna ustawa przyznaje zdolność prawną - wykonująca we własnym imieniu działalność gospodarczą. Zakłada ona, bowiem własną aktywność przedsiębiorcy działającego we własnym imieniu, który dysponując fachowością, co najmniej planuje i organizuje czynności związane z prowadzeniem działalności gospodarczej. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego. Nie uznaje się więc za działalność gospodarczą: działalności okresowej i sporadycznej (zob. wyrok Sądu Okręgowego w Łodzi z 5 października 2020 r., VII U 3728/19). Za podstawową cechę działalności gospodarczej uznaje jednak jej zarobkowy charakter. Dla oceny, czy dany podmiot wykonuje działalność gospodarczą, konieczne jest stwierdzenie zarobkowego charakteru tej działalności. A zatem, o zakwalifikowaniu danej działalności, jako działalności gospodarczej, przesądza kryterium obiektywne, czyli ustalenie, czy dany podmiot prowadzi działalność, która obiektywnie może przynieść dochód (zob. wyroku Naczelnego Sądu Administracyjnego w Warszawie z dnia 24 listopada 2011r., II GSK 1219/10).

Przenosząc powyższe na grunt poczynionych w niniejszej sprawie ustaleń faktycznych Sąd Okręgowy zważył, że stanowisko organu rentowego w kwestii faktycznego niewykonywania przez skarżącą działalności gospodarczej w spornym okresie od 26 listopada 2016 r. do dnia 19 kwietnia 2019 r. jest uzasadnione. Dokonane w sprawie ustalenia, zdaniem Sądu, prowadzą do wniosku, że celem zarejestrowania przez odwołującą działalności gospodarczej miało charakter instrumentalny, zaś jego celem nie było faktycznie jej prowadzenie w sposób zorganizowany i ciągły, nastawiony na osiągnięcie celu zarobkowego, lecz jedynie stworzenie pozoru istnienia tytułu mogącego stanowić podstawę do objęcia jej obowiązkowym ubezpieczeniem społecznym i dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym.

W ocenie Sądu świadczyły o tym przede wszystkim ustalone w sprawie okoliczności dotyczące spornego okresu, w którym jej działalność była zarejestrowana w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w latach 2016-2019. Zdaniem Sądu nie można pomijać faktu, iż przez cały ten okres odwołująca w przeważającej mierze korzystała ze świadczeń z ubezpieczeń społecznych, potencjalnie pozostając aktywną zawodowo jedynie w nieznacznym okresie zdolności do pracy. Z poczynionych w sprawie ustaleń wynika, że odwołująca wkrótce po zarejestrowaniu działalności gospodarczej, co miało miejsce we wrześniu 2014 r., praktycznie od 2015 r. jedynie z krótkimi przerwami, korzystała ze świadczeń z tytułu niezdolności do pracy w związku z chorobą lub macierzyństwem. Jak wynika z informacji uzyskanych z Urzędu Skarbowego W. – (...) odwołująca wykazywała roczne dochody za 2014 r. w wysokości 10.373,95 zł, za 2015r. w wysokości 82.530,24 zł, za 2016 r. w wysokości 69.861,00 zł, za 2017 r. w wysokości 58.640,90 zł, za 2018 r. w wysokości 81.531,00 zł jednak nie wiadomo z jakiego tytułu były one osiągnane, ponieważ na tę okoliczność nie zostały przedstawione żadne dowody. W tym miejscu Sąd miał na uwadze, że o zarobkowym charakterze działalności decyduje dążenie do osiągnięcia zarobku. Nie jest natomiast konieczną cechą definiującą działalność gospodarczą kryterium dochodowości (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 30 listopada 1992 r., sygn. akt III CZP 134/92). Nie jest zatem istotne, czy zarobek zostanie osiągnięty ani w jakim zakresie. Również ewentualna okoliczność, że firma przynosi straty, nie pozbawia jej statusu działalności gospodarczej. Określenie celu zarobkowego ma wymiar subiektywny i mieści się w sferze zamiaru danego podmiotu a zarobkowy charakter działalności nie ulega zmianie tak długo, jak przedsiębiorca ma na względzie osiągnięcie zarobku z tej działalności nawet w dalszej perspektywie czasowej. W ocenie Sądu sama okoliczność, że ubezpieczona osiągała dochody w latach 2016-2019 kiedy miały miejsce okresy jej niezdolności do pracy nie pozwalała na stwierdzenie, że jej działalność miała zarobkowy charakter. Co więcej, jej celem i zamiarem nie było osiągnięcie odpowiednich zysków. W rozpatrywanej sprawie ubezpieczona miała niewątpliwie utrudnione zadanie, ponieważ długi okres korzystała z różnego rodzaju zasiłków, które były spowodowane jej złym stanem zdrowia. W okresie od 26 listopada 2016 r. do 19 kwietnia 2016 r. ubezpieczona nie nawiązała żadnej współpracy, co zresztą sama przyznała, bowiem jej stan zdrowia sprawiał że była niedyspozycyjna i musiała zrezygnować z możliwości zawarcia umowy z różnymi podmiotami potencjalnie zainteresowanymi jej usługami, które były do niej kierowane przez rodzinę i znajomych. Oprócz uczestnictwa w szkoleniach, które wspierały jej rozwój osobisty odwołująca nie wykazywała się żadną aktywnością zawodową. Załatwianie spraw związanych z prowadzeniem działalności, takich jak odpowiadanie na korespondencję z różnymi podmiotami, księgową, Zakładem Ubezpieczeń Społecznych było sporadyczne i konieczne, co nie przemawia za tym aby uznać, że cechowało się ciągłością. W tym zakresie należy przypisać winę ubezpieczonej, bowiem w rzeczywistości nie prowadziła działalności gospodarczej. Trzeba mieć na uwadze, że odwołująca powróciła do realnej współpracy z innymi podmiotami dopiero 22 kwietnia 2019 r., gdyż dopiero w tym dniu nawiązała współpracę z (...) M. N.. Za brakiem cechy zarobkowego charakteru działalności odwołującej przemawia również sam fakt intensywności podejmowanych przez nią działań w zakresie prowadzenia przedsiębiorstwa. Odwołująca miała świadczyć usługi w zakresie konsultingu/marketingu. Mimo powoływania się na kilkuletnie doświadczenie zawodowe w tym zakresie, odwołująca nie przejawiała żadnej inicjatywy w celu rozwoju działalności – nie zwiększała puli klientów, w zasadzie ograniczając się ich poszukiwaniu i rozwoju osobistego poprzez uczestnictwo w szkoleniach i webinarach. W realiach niniejszej sprawy zdaniem Sądu należało ocenić te okoliczności jako jedynie incydentalne wykonywanie czynności w ramach prowadzenia działalności gospodarczej. Wymaga podkreślenia, że odwołująca wówczas nie posiadała żadnego stałego klienta z którym kontynuowałaby współpracę chociażby w minimalnym stopniu w okresach przerw między zwolnieniami lekarskimi czy zasiłkami opiekuńczymi. Wprawdzie świadkowie wskazywali, że odwołująca poszukiwała klientów, spotykała się z nimi, lecz z żadnym z nich w spornym okresie nie nawiązała współpracy, a więc nie była ona

realizowana, a tym samym nie osiągała z tego tytułu zarobku. W konsekwencji Sąd przyjął, że przy każdym powrocie z okresu zasiłkowego w latach 2016–2019 ubezpieczona nie kontynuowała wcześniej przerwanej działalności, przez co nie wypełnia kryterium zarobkowości, ale również ciągłości.

Cecha ciągłości działalności gospodarczej wiąże się zazwyczaj ze stałością, powtarzalnością i regularnością jej wykonywania oraz jednocześnie przeciwstawia się ją działalności jednorazowej, okazjonalnej i sporadycznej. Nie jest jednak ona tożsama z obowiązkiem nieprzerwywania działalności. O ciągłości działalności gospodarczej nie decyduje fakt prowadzenia jej w sposób nieprzerwany, czy przez określony czas, ale zamiar wykonywania w taki sposób. Ciągłość musi być elementem zamiaru podmiotu podejmującego działalność gospodarczą (wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego w Poznaniu z dnia 16 sierpnia 2012 r., sygn. akt II SA/Po 427/12). Zamiar ten powinien obejmować powtarzalność określonych czynności w celu osiągnięcia dochodu i co do zasady z góry nieokreślony czas wykonywania takiej działalności (wyrok Naczelnego Sądu Apelacyjnego z dnia 28 kwietnia 2011 r., sygn. akt II OSK 333/11 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 stycznia 2008 r., sygn. akt I UK 208/07). Fakt, że o prowadzeniu działalności gospodarczej decyduje zamiar jej ciągłego i powtarzalnego wykonywania nakazuje przyjąć, iż objęta takim zamiarem działalność nie utraci swojego statusu, nawet jeżeli faktycznie wykonywana była przez bardzo krótki czas. W takim ujęciu dla uznania danej firmy za działalność gospodarczą nie jest nawet konieczne, aby objęty nią cykl gospodarczy powtórzył się chociażby jeden raz. W przypadku działalności gospodarczej nie jest zatem wymagana cecha ciągłości w ścisłym znaczeniu, tylko rodzajowa powtarzalność (wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego w Gliwicach z dnia 10 czerwca 2008 r., sygn. akt I SA/Gl 886/07 i wyrok Sądu Najwyższego z dnia 4 listopada 2015 r., sygn. akt I UK 207/14). Nie budzi w związku z tym kontrowersji fakt, że wykonywanie działalności gospodarczej może być w zasadzie w dowolnym momencie zakończone. Możliwość ta wynika z zasady wolności gospodarczej. Wobec czego nie jest wykluczone podjęcie działalności gospodarczej przejawiającej zamiar wykonywania jej w sposób ciągły a następnie rozpoczęcie jej wykonywania i zakończenie jej po krótkim czasie, wynikające z zasady wolności gospodarczej. Ani ustawodawca, ani orzecznictwo czy doktryna nie wprowadzają przy tym wymogu minimalnej długości prowadzenia działalności gospodarczej.

Ciągłość działalności gospodarczej można rozpatrywać w trzech aspektach, tj. czasowym, celowym i podstawy utrzymania. Element ciągłości świadczy o względnie stałym zamiarze wykonywania działalności gospodarczej, co nie wyklucza możliwości prowadzenia jej tylko sezonowo lub do czasu osiągnięcia postawionego przez dany podmiot celu. Ustawodawcy chodziło bowiem o wyeliminowanie z pojęcia działalności gospodarczej przedsięwzięć o charakterze incydentalnym i sporadycznym. Do zachowania ciągłości wystarczające jest, aby z całokształtu okoliczności wynikał zamiar powtarzania określonego zespołu konkretnych działań w celu osiągnięcia efektu w postaci zarobku. Powinna to być działalność stała, planowa (celowa), przy czym obojętne jest, czy plan obejmuje dłuższy czy krótszy okres. Nie jest natomiast wymagane nieprzerwane prowadzenie działalności. Planowe i celowe przerwy w działalności, uzależnione od jej charakteru, koniunktury, warunków pracy nie mają istotnego znaczenia, jeżeli nie oznaczają definitywnego zaprzestania prowadzenia działalności (wyrok Wojewódzkiego Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 kwietnia 2005 r., sygn. akt I SA/Wr 3237/03). Działalność gospodarcza to sfera aktywności nieograniczonej czasowo, która nie powinna być wykonywana incydentalnie, jednorazowo lub okazjonalnie, lecz zarazem nie traci waloru ciągłości działalność, w ramach której nastąpiły sytuacje związane z faktycznym czasowym nie wykonywaniem czynności, nawet gdyby był to stan długotrwały.

Zdaniem Sądu częste i krótkotrwałe przerwy w prowadzeniu firmy przez odwołującą były spowodowane okolicznościami całkowicie od niej niezależnymi. Organ rentowy nie kwestionował zasadności korzystania przez ubezpieczoną z zasiłków chorobowych, macierzyńskich czy opiekuńczych. Jednakże całość okoliczności występujących w niniejszej sprawie przesądza o naruszeniu elementu ciągłości prowadzonej firmy. Niewątpliwie ubezpieczona spełniłaby kryterium ciągłości, gdyby w okresach zdolności do pracy miałyby zawartą umowę o współpracy i byłaby ona realizowana w okresach przerw od niezdolności do pracy. Na taką sytuację nie wskazywały żadne dowody, mimo iż umowa o współpracy z (...) nie została rozwiązana, to należało uznać, że nie była w dalszym ciągu kontynuowana. Przesądza o tym nie przedstawienie żadnych innych dowodów na współpracę, poza dwiema fakturami z grudnia 2014

r. i stycznia 2015 r. Zgromadzony materiał dowodowy nie dał więc podstaw do poczynienia takich ustaleń, ponieważ odwołująca nie wykazała, aby jej zamiarem było ciągle prowadzenie swojej firmy.

Sąd Okręgowy uznał, że ubezpieczona nie podejmowała w sposób ciągły i zorganizowany czynności w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej. Okoliczności związane z częstym korzystaniem z zasiłków również pozostają bez znaczenia dla oceny zasadności odwołania z uwagi na fakt, że działalność nie była prowadzona za każdym razem po zakończeniu okresu zasiłkowego. Podejmowanie incydentalnych czynności na przełomie lat 2016-2019 nie wypełniają przesłanek wynikających z art. 3 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. Prawo Przedsiębiorców. Podjęte czynności w postaci wykonania kilku usług miały jedynie na celu uwiarygodnienie, że działalność jest prowadzona oraz stworzyć pozory wykonywania działalności.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 477¹⁴ § 1 k.p.c., jak w sentencji wyroku.